

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY

Moduł/Przedmiot:	Metodyka nauczania przedmiotu głównego			Kod modułu: W2_05_11_1_035
Koordynator modułu:	prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba			Punkty ECTS: 3
Status przedmiotu:	obieralny	Rodzaj zajęć:	grupowe	Ilość godzin: 60
Wydział:	instrumentalny	Kierunek:	instrumentalistyka	
Specjalności:	Akordeon	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Forma studiów:	Stacjonarne, I stopnia	Język:	polski, możliwy rosyjski, angielski	
Umiejscowienie w siatce godzin:				
Semestr I:	---	Semestr II:	---	Semestr III: 30, Zał, 1 ECTS
Semestr IV:	30, E, 2 ECTS	Semestr V:	---	Semestr VI: ---

Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba
Cele i założenia modułu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanowanie podstawowego dorobku metodycznego własnej dyscypliny; umiejętności stosowania różnych strategii postępowania dydaktyczno-wychowawczego w realnych warunkach pracy szkolnej 2. Zdobywanie umiejętności rozwijania i doskonalenia warsztatu metodycznego oraz oceniania wyników własnej pracy 3. Opanowanie metod przekazywania nabytej wiedzy 4. Poznanie anatomicznej budowy aparatu gry 5. Opanowanie umiejętności korelacji ogólnych założeń metodycznych z zasadami fizjologii gry 6. Poznanie literatury metodycznej i repertuaru pedagogicznego przedmiotu
Wymagania wstępne	<p>Wymagania wstępne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodne z bieżącymi, ogólnymi wymaganiami Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego dotyczącymi przystąpienia do realizacji Studium Pedagogicznego

--	--

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	30
1. Zagadnienia wstępne, wprowadzenie studentów w zakres przedmiotu, omówienie zasad jego zaliczenia	2
2. Predyspozycje i kompetencje zawodowe nauczyciela	2
3. Predyspozycje do gry na akordeonie	2
4. Charakterystyka szkolnictwa muzycznego w Polsce i Europie : różnice, słabości, ograniczenia	2
5. Postawy nauczycielskie – nauczyciel jako wychowawca, pedagog, artysta, mentor	2
6. Doskonalenie zawodowe w pracy pedagogicznej	2
7. Rola nauczyciela przedmiotu głównego; system rekrutacji; zasady pracy na lekcji indywidualnej- jej przebieg i organizacja w zależności od tematu lekcji	4
8. Zarys historii metodyki instrumentów klawiszowych; przełomowe znaczenie kierunku anatomo-fizjologicznego.	4
9. Zarys historii akordeonu i instrumentów pokrewnych. Budowa współczesnego akordeonu. Tendencje rozwojowe akordeonu.	2
10. Sposoby kształtowania dźwięku na akordeonie; źródło i proces powstawania dźwięku;	2
11. Kształtowanie elementów prawidłowego warsztatu : przygotowanie do gry na instrumencie, postawa przy akordeonie; układ rąk, zasady prowadzenia miecha; rodzaje artykulacji; frazowanie; dynamika, kultura dźwięku, artykulacja	6
Semestr II	30
1. Organizacja prowadzenia zajęć	2
2. Podstawowe szkoły gry związane z wybraną specjalizacją	2
3. Charakterystyka pedagogicznej literatury akordeonowej	2
4. Problematyka początkowego nauczania – analiza stosowanych metod	2
5. Problematyka związana ze zmianą typu instrumentu	2
6. Specyficznie akordeonowe sposoby kształtowania dźwięku – tremolando, rykoszety, vibrato	2
7. Podstawowe zagadnienia techniczne gry na akordeonie: specyfikacja zadań technicznych ręki prawej /MD/ i lewej /MM, MB, MA niezależność i koordynacja obu rąk; podwójne zadanie ręki lewej/miech/	2
8. Aplikatury; rola właściwie opracowanych aplikatur w powodzeniu estradowym: cechy idealnej aplikatury; specyfika rozwiązań w zależności od typu klawiatur /klawiszowa, guzikowa-izomorficzna, typ B, C/	2
9. Stres i trema sceniczna – podstawowe pojęcia i metody kontroli	2
10. Środki i metody oddziaływania dydaktycznego. Ocena a weryfikacja pracy ucznia Ćwiczenie; zapamiętywanie; wykonania publiczne; kształtowanie stałego repertuaru; gotowość koncertowa. Główne zagadnienia interpretacji- podstawowe elementy interpretacji. Specyfika interpretacji w początkowym okresie nauki. Etapy pracy nad utworem.	2
11. Systematyzacja zagadnień z zakresu praktyki wykonawczej muzyki współczesnej: specyfika notacji muzycznej; niekonwencjonalne techniki wykonawcze: klaster, nierytmizowane tremolando, vibrato, pulsacja, efekty perkusyjne, glissanda na dźwięku, etc., odmienne od tradycyjnych	2

przebiegi energetyczne, elementy aleatoryki, „ <i>przypadek</i> ” jako narzędzie twórcze i odtwórcze.	
12. Rodzaje pamięci muzycznej i sposoby jej kształtowania	2
13. Metody przygotowania do konkursu muzycznego	2
14. Identyfikacja niepowodzeń artystycznych i pedagogicznych	2
15. Mankamenty techniczne i interpretacyjne poszczególnych etapów rozwojowych; analiza; sposoby eliminacji.	2

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu) <u>Po zakończeniu pierwszego stopnia studiów absolwent:</u>	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W01	Posiada ogólną znajomość literatury metodycznej w zakresie swojej specjalizacji	K_W01 K_W02
	W02	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp.	K_W11
Umiejętności (U)	U01	Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych	K_U01
	U02	Posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru pedagogicznego związanego z głównym kierunkiem studiów	K_U04
	U03	Posiada umiejętność praktycznego zastosowania pogłębionej wiedzy dotyczącej szerokich aspektów pedagogiki, dającą kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej	K_U17
	U04	Posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, opanowania pamięciowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy	K_U09
	U05	Przyswoił właściwe nawyki dotyczące techniki i postawy umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny	K_U11
Kompetencje społeczne (K)	K01	Posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów	K_K03
	K02	Potrafi gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	K_K01
	K03	Posiada umiejętność konstruktywnej samokrytyki, a także oceny innych wykonań muzycznych	K_K04
	K04	W sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych	K_K08
	K05	Potrafi posługiwać się fachową terminologią muzyczną	K_K10

	praca z tekstem i dyskusja
	rozwiązywanie zadań
	praca indywidualna
	praca w grupach
	prezentacja nagrań CD i DVD
	sesje rozwiązywania problemu
	inne metody stosowane przez prowadzącego

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu
---	---	------------------

	egzamin standaryzowany	W01 W02	W11	K10	K08
	projekt, prezentacja	U01	U04	U17	U11
	kontrola przygotowanych projektów	K03	K01	K04	
	wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	U03	U05	K03	K04

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia :	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).				
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.				
	Inne:					
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
	Egzamin					

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość go- dzin:	Punkty ECTS: (ustala Dziekan)
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	60	2
	Konsultacje:	4	0,13
	Ilość godzin egzaminu :	3	0,1
	Suma:	67	2,23 (44,00 %)
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć:	58	1,93
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu:	10	0,34
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru:	15	0,5
	Suma:	83	2,77 (55,33 %)
	Inne (jeśli dotyczy):		
Sumaryczny nakład pracy:		150	5

Literatura podstawowa

Literatura metodyczna przedmiotu (do wyboru przez prowadzącego)

1. Abramowicute, Z., Fizjologiczne podłoże rozwoju umiejętności gry na akordeonie, MKA AMFC Warszawa 2000 /materiały z sympozjum naukowego na temat: Akordeon –tradycja, stan aktualny, perspektywy rozwoju/
2. Adamowicz-Kaszuba, T., Podstawowe problemy transkrybowania na akordeon; Poradnik Muzyczny 4/89, LIM Łódź 1989
3. Adamowicz-Kaszuba, T., Problemy akordeonistyki w szkolnictwie I i II stopnia. Poradnik Muzyczny 3/89, LIM Łódź 1989
4. Aleksiejew, J., Metodika prepodawania igry na bajanie, Muz, Moskwa, 1961
5. Bielakov, W., Aplikatura gotowo-wybornowo bajana, SK, Moskwa, 1978
6. Dawidow, N., Metodyka perełożenij instrumentalnych proizwedenij dla bajana, Muz, Moskwa, 1982
7. Dowłasz, B., Nowa muzyka w początkowym nauczaniu gry na akordeonie; próba przybliżenia na wybranych przykładach z twórczości B. K. Przybylskiego, Poradnik Muzyczny, LIM Łódź 1987/4
8. Epotow, B., Woprosy profesjonalnowo wospitania bajanista, GMPJG, Moskwa, 1980
9. Gaworuszko, P., Igra na bajanie, Muz, Moskwa, 1966
10. Kaszuba, J., Metoda nauczania początkowego dzieci i młodzieży, AMFC, ZN, Warszawa, 1996
11. Koźlik Z., Regestry manualów strony basowej akordeonu koncertowego Weltmeister Supita B. Poradnik Muzyczny, LIM Łódź 1984/11-12
12. Koźlik, Z., Regestry manualu dyskantowego akordeonu koncertowego Weltmeister Supita B, Poradnik Muzyczny, LIM Łódź 1985/3
13. Koźlik, Z. Regestry akordeonu 120-basowego Weltmeister Supita, Cantus, S-4, poradnik Muzyczny, LIM Łódź 1985/9-10

14. Lips, F., Iskustwo igry na bajanie, Muz, Moskwa, 1985
15. Lips, F., Die Kunst des Bajanspiels, Inter, Kamen, 1991
16. Pichura, J.,Strokosz-Michalak,R., Mały leksykon akordeonu, WSP Częstochowa 1995
17. Pichura, J., Środki wyrazowe współczesnej literatury akordeonowej, WSP Częstochowa 1997
18. Pichura, J., Sieczka,J., Z zagadnień nauczania gry na akordeonie, Poradnik Muzyczny 2/81 oraz 2 i 3/83, LIM Łódź, 1981 , 1983
19. Poletajew, A., Piatipalcowaja aplikatura na bajanie, SK, Moskwa, 1962
20. Przybylski, K., Problemy techniczne etud K. Czernego opracowanych na akordeon i wydanych przez PWM, Mp, z. 79, COPSA, 1964
21. Puchnowski, W. L., Baran, K., Analiza kwalifikacji zawodowych i naukowych nauczycieli o specjalności gra na akordeonie w szkolnictwie muzycznym I i II stopnia na rok szkolny 1994/1999, AMFC, Warszawa, 1996
22. Puchnowski, W.L., Aplikatury na akordeon guzikowy, Fonola, Warszawa 1993
23. Puchnowski, W. L., Adamowicz-Kaszuba T., Program nauczania szkoły muzycznej I i II stopnia; przedmiot główny – akordeon; projekt z uaktualnionymi listami repertuarowymi i rozszerzoną częścią metodyczną, CEA, Warszawa 1996
24. Puchnowski, W. L., Sposoby kształtowania dźwięku na akordeonie, MP, z. 83, COPSA, 1965
25. Puchnowski, W. L., Sztajkowski, M., Wprawki, PWM, Kraków, 1977
26. Puchnowski, W. L., Szkoła miechowania i artykulacji akordeonowej, PWM, Kraków, 1980 /wstęp/
27. Puchnowski, W. L., Z historii akordeonu i instrumentów pokrewnych, w:Akordeon od A do Z; PWM, Kraków 1966
28. Preuschoff-Każmierczakowa M., Fortepian dla najmłodszych; metodyka nauczania początkowego, Ars Nova Poznań 1994
29. Rizol, N., Principy primienienia piatipalcowej aplikatury na bajanie, SK, Moskwa, 1977
30. Rosińska, E., Polska literatura akordeonowa, MKA AMFC Warszawa 1996
31. Sandor, G., O grze na fortepianie, PWN, Warszawa, 1994
32. Sieluzyczny, Cz., Ręka pianisty. Fizjologiczne podstawy techniki, PWM, Kraków, 1982
33. Żywuszcak, J., Niektóre zagadnienia aplikatury manualu dyskantowego akordeonu guzikowego, Poradnik Muzyczny 4/88 LIM Łódź 1988.

Literatura uzupełniająca

1. Balicki, S., Zagadnienie przeciążenia pracą szkolną uczniów szkół muzycznych I i II st., MID, z. 98, COPSA, 1966
2. Głońska, I., Jak wdrażam uczniów do systematycznej i świadomej pracy, MP, z. 72, COPSA, 1963
3. Boczarowa, J., O racjonalne podstawy oceny ucznia w szkole muzycznej, MP, z. 100, COPSA, 1967
4. Brzewski, Z., Możliwość zastosowania prakseologii w pracy nauczyciela, MP, z. 100, COPSA, 1967
5. Brzewski, Z., Kształcenie instrumentalisty a wykształcenie ogólnomuzyczne, MP, z. 134, COPSA, 1970
6. Dymon, M., Przeszkody w procesie twórczym, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2008
7. Głońska, I., Jak wdrażam uczniów do systematycznej i świadomej pracy, MP, z. 72, COPSA, 1963
8. Górska, A., Budowa lekcji jako wynik planowo organizowanej realizacji celu dydaktycznego, MP, z. 72, COPSA, 1963
9. Heising-Poszowska, A., Korelacja między przedmiotami teoretycznymi a nauką gry na instrumencie w szkole muzycznej I st., MP, 82, COPSA, 1964
10. Horbulewicz, J. Z badań nad rozwojem pamięci muzycznej, MP, z. 72, COPSA, 1963
11. Katusiewicz, A., próba spojrzenia na lekcję indywidualną, COPSA nr 60
12. Kupisiewicz, Cz., Podstawy dydaktyki ogólnej, PWN, 1974
13. Maniszewski, W., Źródła trudności i niepowodzeń w nauce w szkołach artystycznych i niektóre środki zaradcze, MID, z. 98, COPSA, 1966
14. Markiewicz, L., Wybrane zagadnienia pedagogiki muzycznej, AM, Katowice 2000
15. Miklaszewski, K., Praca muzyka instrumentalisty nad przygotowaniem utworu do publicznej prezentacji – próba analizy. Niepublikowana praca doktorska, FC, Warszawa, 1983
16. Neuhaus, H., Sztuka pianistyczna, PWM, Kraków, 1970
17. Pytlak, A., Interpretacja jako kategoria artystyczna, estetyczna i pedagogiczna; KFnRD, ŁUK Białystok 1994
18. Pytlak, A., Talent muzyczny w procesie rozwoju i kształcenia, TEMP Warszawa 1999
19. Wroński, T., Zdolni i niezdolni, czyli o grze i antygrze na skrzypkach, PWM, Kraków, 1979

Dyskografia /taśmy, płyty analogowe, CD/

nagrania literatury pedagogicznej m. in.:

1. La Strada Maestra, Per piccoli solisti, Elten, Łódź 1990 /kaseta/
2. La Strada Maestra, Per giovani virtuosi, Elten, Łódź, 1990 /kaseta/
3. Per Gli Professionisti, Elten, Łódź, 1990 /kaseta/
4. 4. Per Gli, Musicisti da camera, Elten, Łódź 1990 /kaseta/
5. Mogens Ellegaard plays Torbjorn Lundquist /Microscope/, Pyramid Records, 1972

6. Kaleidoscope, works for free bass accordion by T.Lundquist, Pyramid Records,1976

7. Muzyka czasu i przestrzeni, J. Mądrowski – akordeon, AŚ, Kielce 1999

8. Moser Elsbeth, Akordeon, Debut, Electrola, Hamburg, 1978

9. Wokół Poznańskiego Duetu Akordeonowego, Acoustic Studio, Poznań 2003

oraz nagrania live z koncertów, konkursów, seminariów, warsztatów akordeonowych.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Bieżące zasoby wirtualne udostępnianie przez Bibliotekę Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu.

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Absolwent przedmiotu legitymujący się dyplomem ukończenia Studium Pedagogicznego posiada uprawnienia do nauczania w szkolnictwie artystycznym I i II stopnia w swojej specjalności.